

Bruselj, 8. december 2025
(OR. en)

16548/25

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0101 (COD)

JAI 1878
ASILE 120
ASIM 91
CODEC 2054

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	16025/25
Št. dok. Kom.:	8042/25 + ADD 1
Zadeva:	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2024/1348 glede vzpostavitve seznama varnih izvornih držav na ravni Unije – <i>splošni pristop</i>

Svet se je na seji 8. decembra 2025 dogovoril o splošnem pristopu glede navedenega predloga.

Dodano besedilo v primerjavi s predlogom Komisije je v ***krepekem ležečem tisku***, črtano besedilo pa je označeno z [...]. Kar zadeva spremembe Uredbe (EU) 2024/1348, ki jih je uvedlo predsedstvo in niso bile vključene v prvotni predlog Komisije, je dodano besedilo v primerjavi s sedanjim besedilom navedene uredbe v ***krepekem ležečem tisku in podčrtano***, črtano besedilo pa je označeno z [...].

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) 2024/1348 glede vzpostavitve seznama varnih izvornih držav na ravni Unije

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 78(2), točka (d), Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

¹ UL C , , str.

² UL C , , str.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu z Uredbo (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta³ se [...] uporabljajo posebna pravila, kadar prosilec prihaja iz varne izvorne države. Zlasti je treba prošnjo obravnavati po pospešenem postopku in, če prosilcu vstop na ozemlje države članice še ni bil dovoljen, lahko država članica obravnava utemeljenost prošnje v postopku na meji.
- (2) ***Uredba (EU) 2024/1348 omogoča določitev tretjih držav kot varnih izvornih držav na ravni Unije v skladu s pogoji iz navedene uredbe.*** Uporabo koncepta varne izvorne države kot bistvenega orodja za podporo hitri obravnavi prošenj, ki najverjetneje niso utemeljene, je treba okrepiti z določitvijo tretjih držav kot varnih izvornih držav. Poleg tega je treba obravnavati nekatere obstoječe razlike med nacionalnimi seznamami držav članic z varnimi izvornimi državami. Zato bi bilo treba na ravni Unije vzpostaviti seznam varnih izvornih držav. Države članice sicer obdržijo pravico do uporabe ali uvedbe zakonodaje, ki dopušča določitev, da se na nacionalni ravni določijo tretje države, ki niso določene kot varne izvorne države na ravni Unije, bi pa taka skupna določitev na ravni Unije morala zagotoviti, da se koncept enotno uporablja v vseh državah članicah v zvezi s prosilci, katerih izvorne države so določene.

³ Uredba (EU) 2024/1348 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v Uniji in razveljavitvi Direktive 2013/32/EU (UL L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

- (3) Dejstvo, da se tretja država na ravni Unije ali nacionalni ravni šteje kot varna izvorna država, ne pomeni absolutnega jamstva varnosti za državljane navedene države, ***tudi za tiste, ki ne spadajo v kategorijo oseb, za katero je bila sprejeta izjema pri določitvi države kot varne izvorne države***, in zato ne odpravlja potrebe po individualni obravnavi prošnje za mednarodno zaščito. ***Presoja, na kateri temelji taka določitev, lahko že zaradi svoje narave upošteva le splošne, državljanske, pravne in politične okoliščine v navedeni državi ter to, ali so v navedeni državi subjekti, spoznani za krive preganjanja, mučenja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja, dejansko podvrženi sankcijam.*** Države članice lahko uporabijo koncept varne izvorne države le, kadar prosilec v okviru individualne presoje ne more zagotoviti elementov, ki utemeljujejo, zakaj se koncept varne izvorne države zanj ne uporablja, in pod pogojem, da ima prosilec državljanstvo navedene države ali je oseba brez državljanstva in je imel prej običajno prebivališče v navedeni državi. Uporaba tega koncepta v okviru individualne presoje ne posega v dejstvo, da se lahko nekatere kategorije prosilcev znajdejo v posebnem položaju v določenih tretjih državah in imajo zato utemeljen strah pred preganjanjem ali se soočajo z utemeljenim tveganjem, da utrpijo resno škodo.

- (3a) Ocena, ali bi bilo treba tretjo državo določiti kot varno izvorno državo, temelji na vrsti ustreznih in razpoložljivih virov informacij, vključno z informacijami držav članic, Agencije Evropske unije za azil (v nadaljnjem besedilu: Agencija za azil), Evropske službe za zunanje delovanje, visokega komisarja Združenih narodov za begunce in drugih ustreznih mednarodnih organizacij. Pri oceni se v skladu z Uredbo (EU) 2024/1348 upošteva tudi skupna analiza informacij o izvorni državi iz člena 11 Uredbe (EU) 2021/2303 Evropskega parlamenta in Sveta⁴, kadar so na voljo. Na podlagi vrste takih virov informacij je mogoče za več tretjih držav ugotoviti, da so varne izvorne države.**
- (4) Kar zadeva države, ki jim je bil podeljen status držav kandidatk za pristop k Uniji, Pogodba o Evropski uniji določa pogoje in načela, ki jih mora spoštovati vsaka država, ki želi postati država članica. Ta merila je določil Evropski svet v Københavnu leta 1993, leta 1995 pa jih je okrepil Evropski svet v Madridu. Ta merila so stabilnost institucij, ki zagotavljajo demokracijo, pravno državo, človekove pravice ter spoštovanje in varstvo manjšin; delujoče tržno gospodarstvo in sposobnost soočanja s pritiski konkurence in tržnimi silami znotraj EU ter sposobnost prevzema obveznosti članstva, vključno z učinkovitim izvajanjem pravil, standardov in politik, ki tvorijo pravni korpus EU, ter spoštovanjem ciljev politične, gospodarske in monetarne unije. Evropski svet državi podeli status države kandidatke na podlagi mnenja Evropske komisije, pripravljenega na podlagi prošnje države za članstvo v Uniji.

⁴ **Uredba (EU) 2021/2303 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2021 o Agenciji Evropske unije za azil in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 439/2010 (UL L 468, 30.12.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2303/oj>).**

(5) [...]⁵[...]

⁵ [...]

(6) Evropski svet je državam kandidatkam za članstvo v EU na podlagi priporočila Evropske komisije s soglasnim sklepom podelil ta status. Zlasti v zvezi s političnimi merili za članstvo v EU je bilo ugotovljeno, da so države kandidatke za članstvo v EU napredovale pri doseganju stabilnosti institucij, ki zagotavljajo demokracijo, pravno državo, človekove pravice ter spoštovanje in varstvo manjšin. Zato je mogoče skleniti, da bi bilo treba navedene tretje države, ki jim je bil podeljen status kandidatke za članstvo v EU, **šteti za varne izvirne države v smislu Uredbe (EU) 2024/1348 in bi jih bilo zato treba** določiti kot varne izvirne države **na ravni Unije.**⁶ **Vendar bi bilo treba ustrezno upoštevati dejstvo, da se lahko razmere v državi kandidatki za članstvo v EU spremenijo v taki meri, da se določitev države kot varne izvirne države ne bi smela več uporabljati. Zato bi morala ta uredba določati, da se določitev tretjih držav, ki jim je bil podeljen status kandidatke za članstvo v EU, ne bi smela več uporabljati, [...]** kadar velja **katera koli od** naslednjih okoliščin: obstaja resna [...] grožnja za življenje ali telesno celovitost civilista zaradi vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada v državi; zaradi ukrepov države, **ki vplivajo na temeljne pravice in svoboščine, pomembne za določitev varne izvirne države,** so bili sprejeti omejevalni ukrepi v smislu naslova IV petega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije ali [...] stopnja ugodno rešenih prošelj za azil na ravni EU, kar zadeva prosilce iz zadevne države, je višja od 20 %. **Države članice koncepta varne izvirne države ne bi smele uporabljati za prosilce iz države kandidatke za članstvo v EU v obdobju, ko še vedno obstajajo okoliščine iz te uredbe.**

⁶ ***Te določitve ne posegajo v morebitne prihodnje odločitve Evropskega sveta ali Sveta o sprejemu držav kandidat v Unijo.***

(6a) Bistveno je, da se določitev držav kandidatk za pristop k Uniji kot varnih izvornih držav uporablja enotno v vseh državah članicah, tudi v zvezi z okoliščinami iz te uredbe, v katerih se te države ne bi smele več šteti za varne izvorne države. Komisija bi morala za lažje izvajanje te uredbe in zagotovitev pravne varnosti stalno spremljati razmere v državah kandidatkah za pristop k Uniji ter obvestiti države članice in Svet, kadar katera koli od teh okoliščin velja ali preneha veljati v eni od navedenih držav. Komisija glede na morebitne posledice za zunanje odnose Unije in držav članic brez predhodne odobritve Sveta ne bi smela obveščati držav članic o obstoju resne grožnje za življenje ali telesno celovitost civilista zaradi vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada v državi kandidatki za članstvo v EU. V skladu s tem bi morala Komisija, preden države članice obvesti o kakršni koli resni grožnji zaradi vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada v državi kandidatki za članstvo v EU, o tem uradno obvestiti Svet, ki bi moral to predhodno odobriti.

(6b) Komisija bi morala pri obveščanju držav članic in Sveta o tem, ali v državi kandidatki za pristop k Uniji obstaja resna grožnja za življenje ali telesno celovitost civilista zaradi vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada, upoštevati širok nabor ustreznih virov informacij, vključno z informacijami katere koli ustrezne institucije, organa, urada ali agencije Unije ali mednarodne organizacije. Komisija bi morala zlasti imeti možnost upoštevati, ali sta Evropski svet ali Svet priznala obstoj razmer mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada v zadevni tretji državi. Podobno bi morala imeti Komisija možnost, da pri obveščanju držav članic in Sveta, da ni več resne grožnje za življenje ali telesno celovitost civilista zaradi vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada v državi kandidatki za članstvo v EU, upošteva dejstvo, da sta Evropski svet ali Svet potrdila, da so zadevne okoliščine prenehale obstajati.

(7) Kar zadeva Kosovo⁷, ga je po informacijah Agencije za azil do zdaj na nacionalni ravni kot varno izvorno državo določilo 16 držav članic, stopnja ugodno rešenih prošelj za azil pa je za prosilce s Kosova leta 2024 na ravni Unije znašala 5 %. Kosovo je potencialna kandidatka za članstvo v Uniji. Kosovska ustava vključuje glavne mednarodne instrumente o človekovih pravicah. Kosovo je večstrankarska parlamentarna predstavniška demokracija, v kateri je oblast razdeljena med zakonodajnimi, izvršilnimi in pravosodnimi institucijami, pravni okvir pa je skladen z evropskimi standardi. Pravni okvir na splošno zagotavlja varstvo temeljnih pravic in je skladen z evropskimi standardi. Ni znakov izгона, odstranitve ali izročitve državljanov Kosova državam, v katerih obstaja nevarnost smrtne kazni, mučenja, preganjanja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja. Na Kosovu ni tveganja resne škode v smislu člena 15 Uredbe (EU) 2024/1347⁸. V nacionalni zakonodaji ni smrtne kazni, kosovske oblasti pa so zavezane preprečevanju mučenja in grdega ravnanja. Na Kosovu ni oboroženih spopadov, zato ni grožnje vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada. Na Kosovu ni preganjanja v smislu člena 9 Uredbe (EU) 2024/1347.

⁷ To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

⁸ Uredba (EU) 2024/1347 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite ter spremembi Direktive Sveta 2003/109/ES in razveljavitvi Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta (UL L, 2024/1347, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

- (8) Kar zadeva Bangladeš, ga je po informacijah Agencije za azil do zdaj na nacionalni ravni kot varno izvorno državo določilo šest držav članic, stopnja ugodno rešenih prošenj za azil pa je za prosilce iz Bangladeša leta 2024 na ravni Unije znašala 4 %. Bangladeš je ratificiral nekatere mednarodne instrumente o človekovih pravicah. Je parlamentarna republika, ki jo ureja ustava, ki predpisuje delitev oblasti med izvršilno in sodno oblastjo. Ni znakov izгона, odstranitve ali izročitve državljanov Bangladeša državam, v katerih obstaja nevarnost smrtne kazni, mučenja, preganjanja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja. V državi na splošno ni utemeljenega tveganja resne škode v smislu člena 15 Uredbe (EU) 2024/1347. Čeprav v Bangladešu še vedno obstaja smrtna kazen in Bangladeš ni podpisal drugega fakultativnega protokola k Mednarodnemu paktu o državljanskih in političnih pravicah, katerega namen je odprava smrtne kazni, se smrtne kazni redko izvršijo. Bangladeš je ratificiral Konvencijo proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju. V Bangladešu ni oboroženih spopadov, zato ni grožnje vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada. V tej državi na splošno ni preganjanja v smislu člena 9 Uredbe (EU) 2024/1347.

- (9) Kar zadeva Kolumbijo, je po informacijah Agencije za azil na nacionalni ravni kot varno izvorno državo ni določila nobena država članica, stopnja ugodno rešenih prošenj za azil pa je za prosilce iz Kolumbije leta 2024 na ravni Unije znašala 5 %. Kolumbija je ratificirala glavne mednarodne instrumente o človekovih pravicah. Ustava iz leta 1991 in sodna praksa ustavnega sodišča, ki je sledila, zagotavljata trdno jamstvo za človekove pravice. Kolumbija je zvezna republika z demokratičnim predstavniškim političnim sistemom, oblast pa je razdeljena na izvršilno, zakonodajno in sodno vejo. Ni znakov razširjenega izгона, odstranitve ali izročitve državljanov Kolumbije državam, v katerih obstaja nevarnost smrtne kazni, mučenja, preganjanja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja. Na splošno v Kolumbiji ni tveganja resne škode v smislu člena 15 Uredbe (EU) 2024/1347, razen na posebnih podeželskih območjih, kjer država ni v celoti prisotna. Smrtna kazen je na podlagi kolumbijske ustave prepovedana. Pravni okvir, ki prepoveduje mučenje in nečloveško ali ponižujoče ravnanje s kaznovanjem, je v skladu z mednarodnimi standardi. Ni splošne grožnje vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada. V tej državi na splošno ni preganjanja v smislu člena 9 Uredbe (EU) 2024/1347.

(10) Kar zadeva Egipt, ga je po informacijah Agencije za azil do zdaj na nacionalni ravni kot varno izvorno državo določilo šest držav članic, stopnja ugodno rešenih prošelj za azil pa je za prosilce iz Egipta leta 2024 na ravni EU znašala 4 %. Egipt je ratificiral glavne mednarodne instrumente o človekovih pravicah. Je republika, v kateri je predsednik hkrati voditelj države in voditelj izvršilne veje oblasti. Ni znakov izгона, odstranitve ali izročitve državljanov Egipta državam, v katerih obstaja nevarnost smrtne kazni, mučenja, preganjanja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja. V državi na splošno ni utemeljenega tveganja resne škode v smislu člena 15 Uredbe (EU) 2024/1347. Čeprav Egipt na podlagi kazenskega zakonika in vojaških zakonov ohranja smrtno kazen, je ratificiral Konvencijo proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju. Egipt je v nacionalni strategiji za človekove pravice izjavil, da namerava reformirati zakon o priporu pred sojenjem, izboljšati razmere v zaporih, omejiti število kaznivih dejanj, ki se kaznujejo s smrtjo, in okrepiti kulturo človekovih pravic v vseh vladnih institucijah. Potrebno je učinkovito izvajanje, saj je bil do zdaj dosežen napredek na institucionalni ravni. V Egiptu ni oboroženih spopadov, zato ni grožnje vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada. V tej državi na splošno ni preganjanja v smislu člena 9 Uredbe (EU) 2024/1347.

(11) Kar zadeva Indijo, jo je po informacijah Agencije za azil do zdaj na nacionalni ravni kot varno izvorno državo določilo devet držav članic, stopnja ugodno rešenih prošelj za azil pa je za prosilce iz Indije leta 2024 na ravni Unije znašala 2 %. Indija je ratificirala glavne mednarodne instrumente o človekovih pravicah. Je ustavna republika in parlamentarna demokracija. Ni znakov izгона, odstranitve ali izročitve državljanov Indije državam, v katerih obstaja nevarnost smrtne kazni, mučenja, preganjanja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja. V državi na splošno ni utemeljenega tveganja resne škode v smislu člena 15 Uredbe (EU) 2024/1347. Čeprav Indija v svojem kazenskem pravu ohranja smrtno kazen in ni podpisala drugega fakultativnega protokola k Mednarodnemu paktu o državljanskih in političnih pravicah, katerega namen je odprava smrtne kazni, je bila smrtna kazen nazadnje izvršena leta 2020. Indija je [...] **podpisala** Konvencijo proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju. V Indiji ni oboroženih spopadov, zato ni grožnje vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada. V tej državi na splošno ni preganjanja v smislu člena 9 Uredbe (EU) 2024/1347.

(12) Kar zadeva Maroko, ga je po informacijah Agencije za azil do zdaj na nacionalni ravni kot varno izvorno državo določilo 11 držav članic, stopnja ugodno rešenih prošelj za azil pa je za prosilce iz Maroka leta 2024 na ravni Unije znašala 4 %. Maroko je ratificiral glavne mednarodne instrumente o človekovih pravicah. Je parlamentarna monarhija. Ni znakov izгона, odstranitve ali izročitve državljanov Maroka državam, v katerih obstaja nevarnost smrtne kazni, mučenja, preganjanja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja. V državi na splošno ni utemeljenega tveganja resne škode v smislu člena 15 Uredbe (EU) 2024/1347. Maroko že od leta 1993 spoštuje moratorij na izvajanje smrtne kazni, vendar smrtno kazen ohranja v svojem kazenskem pravu in ni ratificiral drugega fakultativnega protokola k Mednarodnemu paktu o državljanskih in političnih pravicah glede odprave smrtne kazni. Maroko je ratificiral Konvencijo proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju. V Maroku ni oboroženih spopadov, zato ni grožnje vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada. V tej državi na splošno ni preganjanja v smislu člena 9 Uredbe (EU) 2024/1347.

(13) Kar zadeva Tunizijo, jo je po informacijah Agencije za azil do zdaj na nacionalni ravni kot varno izvorno državo določilo deset držav članic, stopnja ugodno rešenih prošelj za azil pa je za prosilce iz Tunizije leta 2024 na ravni Unije znašala 4 %. Tunizija je ratificirala glavne mednarodne instrumente o človekovih pravicah. Na podlagi ustave iz leta 2022 ima država predsedniški sistem. Ni znakov izгона, odstranitve ali izročitve državljanov Tunizije državam, v katerih obstaja nevarnost smrtne kazni, mučenja, preganjanja ali nečloveškega ali ponižujočega ravnanja. V državi na splošno ni utemeljenega tveganja resne škode v smislu člena 15 Uredbe (EU) 2024/1347. Tunizija že od leta 1991 spoštuje moratorij na izvajanje smrtne kazni, vendar smrtno kazen ohranja v svojem kazenskem pravu in ni ratificirala drugega fakultativnega protokola k Mednarodnemu paktu o državljanskih in političnih pravicah glede odprave smrtne kazni. Tunizija je ratificirala Konvencijo proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju. V Tuniziji ni oboroženih spopadov, zato ni grožnje vesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada. V tej državi na splošno ni preganjanja v smislu člena 9 Uredbe (EU) 2024/1347.

(14) [...]

- (15) Na podlagi Uredbe (EU) 2024/1348 se tretja država lahko določi kot varna izvorna država le, kadar se na podlagi pravnega položaja, uporabe prava v okviru demokratičnega sistema in splošnih političnih okoliščin lahko sklepa, da ni preganjanja, kot je opredeljeno v členu 9 Uredbe (EU) 2024/1347, in utemeljenega tveganja resne škode, kot je opredeljeno v členu 15 navedene uredbe.
- (16) [...] Glede na to, da v Bangladešu, Kolumbiji, Egiptu, Indiji, Maroku in Tuniziji ter na Kosovu kot potencialni kandidatki za članstvo v Uniji na splošno ni tveganja preganjanja ali resne škode v smislu Uredbe (EU) 2024/1347, kar kažejo tudi zelo nizke stopnje ugodno rešenih prošelj za azil, [...] **je mogoče skleniti, da navedene države izpolnjujejo merila, da se lahko štejejo za varne izvorne države v smislu Uredbe (EU) 2024/1348, in bi jih bilo treba določiti kot varne izvorne države na ravni Unije. To ne posega v možnost držav članic, da druge tretje države določijo kot varne izvorne države na nacionalni ravni, ter v morebitno prihodnjo določitev še kakšne tretje države, ki izpolnjuje pogoje iz Uredbe (EU) 2024/1348, kot varne izvorne države na ravni Unije s prihodnjimi spremembami navedene uredbe.**
- (17) Določitev teh držav kot varnih izvornih držav na ravni Unije ne posega v pravilo iz Uredbe (EU) 2024/1348, v skladu s katerim lahko države članice uporabljajo koncept varne izvorne države le, kadar prosilci v okviru individualne presoje ne morejo zagotoviti elementov, ki utemeljujejo, zakaj se koncept varne izvorne države zanje ne uporablja. V zvezi s tem bi bilo treba posebno pozornost nameniti prosilcem, ki so v teh državah v posebnih položajih, kot so LGBTIQ osebe, žrtve nasilja zaradi spola, zagovorniki človekovih pravic, verske manjšine in novinarji.

(17a) Znatne spremembe v tretji državi, ki je določena kot varna tretja država ali varna izvorna država na ravni Unije, lahko nesorazmerno vplivajo na določena območja ali skupine oseb v navedeni državi, kar lahko privede do različnih potreb po zaščiti določenih prosilcev iz navedene države in do potrebe po zaščiti procesnih jamstev navedenih prosilcev. Uredba (EU) 2024/1348 uvaja možnost, da se tretja država določi kot varna tretja država ali varna izvorna država z izjemami za določene dele njenega ozemlja ali jasno prepoznavne kategorije oseb. V Uredbi (EU) 2024/1348 je določeno tudi, da Komisija v primeru znatnega poslabšanja razmer v tretji državi z delegiranim aktom začasno prekliče določitev zadevne tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije. Za obravnavanje razmer, v katerih tretja država, ki je bila določena kot varna tretja država ali varna izvorna država na ravni Unije, za svoje celotno ozemlje ali za določene kategorije oseb med prebivalstvom navedene države ne izpolnjuje več materialnih pogojev za tako določitev iz Uredbe (EU) 2024/1348, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 290 PDEU, da se navedena določitev v zvezi z določenimi deli ozemlja ali jasno prepoznavnimi kategorijami oseb v zadevni tretji državi delno začasno prekliče za šest mesecev, kadar je to potrebno, ustrezno in sorazmerno glede na znatne spremembe v državi, ki vplivajo na navedeni del ali kategorijo oseb.

Poleg tega bi morala Komisija v treh mesecih po sprejetju delegiranega akta o delnem začasnem preklicu za tretjo državo predložiti zakonodajni predlog za trajno odstranitev s področja uporabe določitev navedene tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije za tiste dele ozemlja ali kategorije oseb, za katere se uporablja začasni preklic. Kadar država članica naknadno uradno obvesti Komisijo, da na podlagi utemeljene presoje meni, da po spremembah razmer v zadevni tretji državi ta ponovno izpolnjuje pogoje iz Uredbe (EU) 2024/1348 za državo kot celoto ali nekatere dele njenega ozemlja ali prebivalstva, lahko Komisija predlaga ustrezno spremembo določitev navedene države kot varne tretje države ali varne izvorne države.

- (18) Glede na to, da se lahko razmere na področju migracij hitro spremenijo in da prihaja do povečanega pritiska zaradi prihodov mešanih tokov z velikim deležem oseb z majhno verjetnostjo, da bodo pridobile mednarodno zaščito, bi morale imeti države članice možnost, da podlago za pospešitev obravnavanja prošelj iz člena [...] **42(1)(j)** Uredbe (EU) 2024/1348 uporabijo od datuma, zgodnejšega od splošnega datuma začetka uporabe navedene uredbe, **pod pogojem, da so države članice prenesle in izvajajo ustrezne določbe in postopke iz Direktive 2013/32/EU.** To bi državam članicam omogočilo hitro in prožno odzivanje na spremembe migracijskih tokov. Glede na to, da so prošnje takih prosilcev verjetno neutemeljene, bi njihova hitra obravnava v pospešenem postopku ali postopku na meji organom za azil in migracije omogočila učinkovitejše ocenjevanje pristnih prošelj in hitrejše sprejemanje odločitev ter s tem prispevala k boljšemu in verodostojnejšemu delovanju azilne politike in politike vračanja ob polnem spoštovanju temeljnih pravic.

- (19) Da bi se poleg tega upoštevale **tudi** zapletene in dejanske razmere v tretjih državah, **ki niso določene kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije**, bi morale imeti države članice pri uporabi ali uvedbi zakonodaje, ki omogoča nacionalno določitev [...] **takih držav**, [...], možnost, da to storijo z izjemami za določene dele [...] **njihovega** ozemlja ali jasno prepoznavne kategorije oseb, preden se začne uporabljati Uredba (EU) 2024/1348.
- (20) Ker cilja te uredbe, in sicer vzpostavitve skupnega seznama varnih izvornih držav na ravni Unije in zgodnejše uporabe nekaterih določb Uredbe (EU) 2024/1348, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se lahko doseže samo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

- (21) [...]V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, je Irska s pismom z dne **22. julija 2025** [...] podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te [...]uredbe[...]
- (22) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije, Danska ne sodeluje pri sprejetju te uredbe, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (23) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti v Listini EU o temeljnih pravicah.
- (24) Uredbo (EU) 2024/1348 bi bilo treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) 2024/1348 se spremeni:

(-1) v členu 60 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 74 za začasen preklic, v celoti ali delno, določitve tretje države kot varne tretje države na ravni Unije pod pogoji iz člena 63.“;

(0) v členu 61 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Tretje države [...] se lahko v skladu s to uredbo določijo kot [...] varne izvorne države le, kadar se na podlagi pravnega položaja, uporabe prava v okviru demokratičnega sistema in splošnih političnih okoliščin lahko sklepa, da ni preganjanja, kot je opredeljeno v členu 9 Uredbe (EU) 2024/1347, in utemeljenega tveganja resne škode, kot je opredeljeno v členu 15 navedene uredbe.“;

(1) člen 62[...] se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Tretje države se na ravni Unije lahko določijo kot varne izvorne države v skladu s pogoji iz člena 61 in tega člena.“;

[...](b) [...] za odstavkom 1 se vstavi naslednja odstavka:

„1a. Tretje države iz Priloge II k tej uredbi so določene kot varne izvorne države na ravni Unije.

[...]1b. Tretje [...] države, ki jim je bil podeljen status držav kandidatki za pristop k Uniji, so *prav tako določene* kot varne izvorne države na ravni Unije, razen če velja [...] *ena ali več* od naslednjih okoliščin:

- (a) obstaja resna [...] grožnja za življenje ali telesno celovitost civilista zaradi vsesplošnega nasilja v razmerah mednarodnega ali notranjega oboroženega spopada v državi;
- (b) zaradi ukrepov *tretje* države, **ki vplivajo na temeljne pravice in svoboščine, pomembne za merila za določitev navedene tretje države kot varne izvirne države iz člena 61**, so bili sprejeti omejevalni ukrepi v smislu naslova IV petega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- (c) delež odločitev organa za presojo o priznanju mednarodne zaščite prosilcem iz zadevne države – bodisi njenim državljanom bodisi, v primeru oseb brez državljanstva, prosilcem, ki so imeli v zadevni državi pred tem običajno prebivališče – je po najnovejših razpoložljivih letnih podatkih Eurostata o povprečju na ravni Unije višji od 20 % **vseh odločitev organa za presojo v zvezi z zadevno tretjo državo**. [...]

Kadar katera koli od okoliščin iz prvega pododstavka, točke (a) do (c), velja ali preneha veljati, Komisija o tem obvesti države članice in Svet. Komisija v primeru iz točke (a) pridobi predhodno odobritev Sveta, preden obvesti države članice.“;

[...]

(c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 74 za začasen preklic, v celoti ali delno, določitve tretje države kot varne izvorne države na ravni Unije pod pogoji iz člena 63.“;

(2) Člen 63 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 63

Začasen preklic in trajna odstranitev določitve tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije

- 1. V primeru znatnih sprememb razmer v tretji državi, ki je določena kot varna tretja država ali varna izvorna država na ravni Unije, Komisija izvede utemeljeno presojo, ali navedena tretja država izpolnjuje pogoje iz člena 59 oziroma 61, in, če meni, da navedeni pogoji niso več izpolnjeni, v celoti ali delno, se uporabljajo naslednje določbe:*

(a) kadar pogoji iz člena 59 oziroma 61 niso več izpolnjeni za določene dele ozemlja tretje države ali jasno prepoznavne kategorije oseb v državi, Komisija sprejme delegirani akt v skladu s členom 74, s katerim delno začasno prekliče določitev navedene tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije za navedene dele ali kategorije za šest mesecev;

(b) kadar pogoji iz člena 59 oziroma 61 niso več izpolnjeni za celotno ozemlje ali prebivalstvo tretje države, Komisija [...] sprejme delegirani akt v skladu s členom 74, s katerim v celoti začasno prekliče določitev navedene tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije za šest mesecev.

- 2. Komisija redno pregleduje razmere v tretji državi iz odstavka 1 in pri tem med drugim upošteva informacije držav članic in Agencije za azil o naknadnih spremembah razmer v navedeni tretji državi.**

3. *Kadar Komisija v skladu z odstavkom 1, točka (a) ali (b), sprejme delegirani akt o začasnem preklicu določitve tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije za vse ali določene dele ozemlja ali kategorije oseb zadevne tretje države, v treh mesecih po datumu sprejetja navedenega delegiranega akta v skladu z rednim zakonodajnim postopkom predloži predlog [...] za:*
- (a) spremembo določitve navedene tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije, da se določijo izjeme pri določitvi za določene dele ozemlja ali jasno prepoznavne kategorije oseb, zajete v delegiranem aktu, sprejetem na podlagi odstavka 1, točka (a), ali*
- (b) trajno odstranitev določitve navedene tretje države kot varne tretje države ali [...] kot varne izvorne države na ravni Unije.*
4. *Kadar Komisija ne predloži predloga iz odstavka 3 v treh mesecih po sprejetju delegiranega akta iz odstavka 1, delegirani akt [...] preneha veljati. Kadar Komisija tak predlog predloži v treh mesecih po sprejetju delegiranega akta iz odstavka 1, je pooblaščen, da na podlagi utemeljene presoje podaljša veljavnost navedenega delegiranega akta za šest mesecev z možnostjo enkratnega podaljšanja tega podaljšanja.*

5. *Brez poseganja v odstavek 4, kadar predlog za trajno odstranitev ali spremembo določitve tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije, ki ga predloži Komisija, ni sprejet v petnajstih mesecih po predložitvi predloga s strani Komisije, popoln ali delni začasen preklic določitve tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije preneha veljati.“;*

(3) Člen 64 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 64

Določitev tretjih držav kot varnih tretjih držav ali varnih izvornih držav na nacionalni ravni

1. *Države članice lahko ohranijo ali sprejmejo zakonodajo, ki omogoča nacionalno določitev varnih tretjih držav ali varnih izvornih držav poleg tistih, ki so določene na ravni Unije, za namen obravnave prošenj za mednarodno zaščito.*
2. *Kadar je bila določitev tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije v celoti ali delno začasno preklicana z delegiranim aktom, sprejetim na podlagi člena 63(1), točka (a) ali (b), države članice navedene države ne določijo kot varne tretje države ali varne izvorne države na nacionalni ravni.*

3. *Kadar je bila določitev tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije [...] trajno odstranjena ali spremenjena v skladu z rednim zakonodajnim postopkom, lahko država članica Komisijo uradno obvesti, da meni, da navedena država po spremembah razmer v njej spet izpolnjuje pogoje iz člena 59(1 [...] ali člena 61.*

Uradno obvestilo vsebuje utemeljeno presojo izpolnjevanja pogojev iz člena 59(1) [...] ali člena 61 s strani navedene države, vključno z razlago posameznih spremenjenih razmer v zadevni tretji državi, zaradi katerih ta spet izpolnjuje navedene pogoje. Kadar je to ustrezno, država članica v uradnem obvestilu navede dele ozemlja ali kategorije oseb iz tretje države, na katere se nanaša njena presoja.

Komisija po uradnem obvestilu od Agencije za azil zahteva, naj ji predloži informacije in analizo o razmerah v tretji državi.

Kadar je bila določitev tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije po uradnem obvestilu države članice trajno odstranjena na podlagi člena 63(3), točka (b), [...] lahko država članica, ki pošlje uradno obvestilo, navedeno tretjo državo določi kot varno tretjo državo ali varno izvorno državo na nacionalni ravni le, če Komisija tej določitvi ne ugovarja.

Pravica Komisije do ugovora se omeji na obdobje dveh let po datumu, ko je bila določitev navedene tretje države kot varne tretje države ali varne izvorne države na ravni Unije trajno odstranjena. Vsak ugovor Komisije se izda v treh mesecih od datuma vsakega uradnega obvestila države članice in po ustreznem pregledu razmer v navedeni tretji državi, ob upoštevanju pogojev iz členov 59(1) in 61 te uredbe.

Kadar Komisija meni, da so [...] pogoji iz člena 59(1) oziroma 61 za vse ali nekatere dele ozemlja ali kategorije oseb tretje države, ki jo zadeva uradno obvestilo, prejeto na podlagi prvega pododstavka, ponovno izpolnjeni, [...] lahko v skladu z rednim zakonodajnim postopkom predloži predlog za spremembo te uredbe, da se navedena tretja država določi kot varna tretja država ali varna izvorna država na ravni Unije, in sicer za kategorije oseb ali za dele ozemlja tretje države, ki izpolnjujejo navedene pogoje.

4. *Države članice Komisijo in Agencijo za azil uradno obvestijo o tretjih državah, ki so na nacionalni ravni določene kot varne tretje države ali varne izvorne države, in sicer do 12. junija 2026 in takoj po vsaki določitvi ali spremembi določitev. Države članice Komisijo in Agencijo za azil enkrat letno obvestijo o drugih varnih tretjih državah, za katere se navedeni koncept uporablja v zvezi s posameznimi prosilci iz člena 59(4), točka (b).“;*

(4) *člen 78 se spremeni:*

- (a) *v odstavku 2 se beseda „Priloga“ nadomesti s „Priloga I“;*

([.../5] *člen 79 se spremeni:*

- (a) *v odstavku 2 se doda naslednji pododstavek:*

„Vendar se člen 59(2), člen 61(2) in člen 61(5), točka (b), v zvezi z uporabo koncepta ‚varna [...] izvorna država‘ v skladu s členoma 36 in 37 Direktive 2013/32/EU ter koncepta ‚varna [...] tretja država‘ v skladu s členom 38 Direktive 2013/32/EU uporabljajo od [...] datuma začetka veljavnosti Uredbe (EU) .../... [o spremembi Uredbe (EU) 2024/1348] pred 12. junijem 2026.“;

(b) v odstavku 3 se doda naslednji pododstavek:

„Država članica [...] lahko uporabi člen 42(1), točka (j), in člen 42(3), točka (e), kot podlagi za pospešeni postopek obravnave v skladu s členom 31(8) Direktive 2013/32/EU ali za postopek na meji ali v tranzitnem območju v skladu s členom 43 Direktive 2013/32/EU pred 12. junijem 2026, če je pred datumom začetka veljavnosti Uredbe (EU) .../...[o spremembi Uredbe (EU) 2024/1348] prenesla ustrezne določbe in na nacionalni ravni izvaja posebne postopke iz tega člena.“;

(c) odstavek 4 se nadomesti z naslednjim:

„4. Za države članice, ki jih Direktiva 2013/32/EU ne zavezuje, se sklicevanja nanjo v odstavkih 2 in 3 tega člena razumejo kot sklicevanja na Direktivo 2005/85/ES.“;

([...]/6) naslov „Priloga“ se nadomesti s „Priloga I“, besedilo iz Priloge k tej uredbi pa se doda kot Priloga II k Uredbi (EU) 2024/1348.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v državah članicah v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica

„PRILOGA II

Naslednje tretje države so določene kot varne izvorne države na ravni Unije:

Bangladeš

Kolumbija

Egipt

Indija

Kosovo*

Maroko

Tunizija

* To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.“